

Bruger- inddragelse

På Det Kgl. Bibliotek i Aarhus etablerede man i begyndelsen af 2025 et Student Advisory Board for at inddrage brugerne og få indsigt i deres biblioteksbehov. Udvalget udfordrer ideen om biblioteket som rum – og det er hele pointen

□ **Jakob Sølvsten Khalili**, Det Kgl. Bibliotek
Astrid Ølgaard Schriver, Det Kgl. Bibliotek

"De studerende vil bare gerne have et sted at sidde. Mange af dem kommer for at lave gruppearbejde, men der er også mange, der kommer alene. De spiser i kantinen, men bruger faktisk mest vores mikroovne. Så kan de godt lide at være aktive i deres pause, men sidder også og holder pause med deres telefon."

Sådan kunne en fordom lyde om, hvordan bibliotekets brugere tænker om og anvender vores biblioteksrum. En kollega kan huske en undersøgelse, der blev lavet for fem år siden, en anden har selv været studerende indtil for nylig, mens en tredje har læst en artikel om Generation Z.

Det er alt sammen meget godt, men en effektiv måde at få indsigt i, hvad vores brugere tænker om vores biblioteksrum, er kort sagt at spørge dem. Det er motivationen for vores nyoprettede Student Advisory Board her på Det Kgl. Bibliotek i Aarhus (Bogtårnet). Vi

har som nationalbibliotek mange forskellige besøgende, men langt størstedelen af vores brugere her i Bogtårnet er studerende. Vores mål med boardet har derfor været at samle en fast gruppe studerende, som vi kan inddrage i forskellige processer og på forskellige tidspunkter for bedst muligt at tilpasse vores tilbud til deres behov.

Som Melanie Ibrahim Malan, en 23-årig studerende på Folkesundhedsvidenskab og medlem af Student Advisory Board, siger:

"Jeg mener, at vi studerende – der er bibliotekets primære målgruppe – bør spille en aktiv rolle i at forme det samt bidrage med input for at gøre det endnu mere relevant og brugervenligt."

Melanie valgte at blive en del af udvalget, fordi hun så et stort potentiale for udvikling, fortæller hun.

Bibliotekets Student Advisory Board blev etableret i starten af 2025 og består i af syv studerende, som indtil videre har været samlet til én fysisk workshop og derudover er spørgsmål løbende blevet vendt i boardet online. Melanie Ibrahim Malan (nederst) er medlem af boardet og beskriver workshoppen som "umådelig positiv".
Foto: Jakob Sølvsten Khalili

i praksis

"Jeg havde fra starten en god mavefornemmelse og var spændt på, hvad boardet kunne udvikle sig til at blive."

Rekruttering, sammensætning og fastholdelse

Bibliotekets Student Advisory Board blev etableret i starten af 2025. Det består i skrivende stund af syv studerende og er relativt mangfoldigt med hensyn til fordelingen af fagområder og køn, men diversiteten i udvalget er noget, vi har løbende fokus på.

Rekrutteringen er foregået via sociale medier, flyers i biblioteksrummet og i mødet med brugerne ved skranken. Indtil videre har vi haft samlet de studerende til én fysisk workshop og derudover løbende vendt mindre spørgsmål med dem online. Melanie beskriver workshoppen som "umådelig positiv" og frem-

hæver, hvordan de studerendes synspunkter blev taget alvorligt:

"Hvad der står særlig klart for mig, er, hvor meget vi havde at sige, samt hvor interesserede de var i vores synspunkter."

Den første workshop afholdt vi i april. De studerende i boardet er alle frivillige og modtager ikke gaver for deres indsats. For at sikre fastholdelsen af de studerende til trods, gjorde vi meget ud af at tilrettelægge workshoppen, så den bidrog til at opbygge et fællesskab blandt de studerende, der ikke i forvejen kendte hinanden – lave engagerende og varierende aktiviteter, der skabte god energi i lokalet og have god forplejning til mødet, hvilket studerende jo altid sætter pris på. Idéer til engagerende aktiviteter kan findes mange steder på internettet, fx hos IAF Library | SessionLab.

Hvad kan man egentlig bruge et Advisory Board til?

Det Kgl. Biblioteks strategi 'Vi viser vej til viden' slår fast, at vi skal "udvikle de fysiske biblioteksrum i samarbejde med brugerne, så de i endnu højere grad bliver brugt og understøtter brugernes behov".

Vores Student Advisory Board er blot en af flere typer brugerinddragelse, biblioteket benytter sig af. Netop nu er Det Kgl. Bibliotek og AU Library i gang med en større brugerundersøgelse, men vi indsamler også løbende input og feedback gennem mirkointerventioner i biblioteksrummet, for eksempel gennem afstemningsrør og "ønsketræer". Vi vil altså udvikle vores rum sammen med brugerne. Men hvor meget tør vi slippe tøjlerne og lade de studerende bestemme over vores biblioteksrum? Det er et helt centralt spørgsmål, som er vigtig at stille sig selv og afstemme med de studerende, før man inddrager dem. Balancen mellem de studerendes syn på vores biblioteksrum og vores eget kan nogle gange blive udfordret, hvilket i sig selv kan være hele pointen.

Dertil trænger en anden udfordring sig på, når man arbejder med en mindre gruppe som udgangspunkt for ens brugerinddragelse – spørgsmålet om repræsentation. Repræsenterer gruppens synspunkter også den måde, det brede udsnit af studerende ser på biblioteksrummet på, og hvor mange studerende skal bakke op om en idé, før man tør implementere den? For os er formålet med vores Student Advisory Board dog ikke kun at få idéer til biblioteksrummet og implementere de idéer med størst tilslutning, men *også* og måske især at få et indblik i, hvordan de studerende tænker, og hvordan deres verdenssyn er. Som Melanie påpeger:

“Jeg mener, at vi studerende – der er bibliotekets primære målgruppe – bør spille en aktiv rolle i at forme det samt bidrage med input for at gøre det endnu mere relevant og brugervenligt.

– Melanie Ibrahim Malan, studerende på Folkesundhedsvidenskab og medlem af Student Advisory Board

"Jeg er nemlig af den klare overbevisning, at ved at inddrage dem, det berører – i dette tilfælde os studerende – kan det bidrage til en større forståelse mellem os og biblioteket."

For at vende tilbage til spørgsmålet om at afstemme med de studerende har det været vigtigt for os at tale med de studerende om, at det ikke er sikkert, at alle deres idéer bliver implementeret i morgen, men at de bidrager til et samlet billede af, hvordan vi som bibliotek kan skabe et rum, som de gider benytte sig af. Dét, at vi har samlet en fast gruppe af studerende, giver os dog også et øget ansvar i forhold til at vise dem, at vi lytter til deres input og tager dem seriøst. Hvis de skal forblive engagerede i gruppen og måske endda udvikle sig til en slags ambassadører for biblioteket, så skal de også kunne se, at vi lytter til deres ideer og synspunkter.

Når de studerende er mere vkonservative end os

Som nævnt kan der også være en pointe i at blive udfordret, hvilket vi også blev i vores første workshop med vores Student Advisory Board. Vi spurgte de studerende ind til, hvordan vi kunne arbejde med og forbedre vores nyrenoverede studieområde 'Indsigten'. Hvad hverken vi eller de studerende vidste på daværende tidspunkt er, at Indsigten bliver et offline-område, hvor man hverken må

have telefon eller computer fremme, og hvor rummet skal give de studerende mulighed for at tage en rolig pause fra læsningen med en (i studeøjemed) unyttig bog eller strikkesøj. Derfor var det bemærkelsesværdigt, at det første en gruppe af de studerende påpegede var, at der manglede stik til at oplade sin computer. Vi burde nok ikke have været overraskede over gruppens input, for brugerundersøgelser viser altid, at de studerende efterspørger flere studiepladser. Men hvad gør vi som bibliotek, når vores Student Advisory Board ønsker sig mere af det samme, mens vi ønsker at etablere noget nyt? Hvad gør vi, når de studerende er mere konservative end os?

Sådan en indsigt kan bruges til forskellige ting. Det kan være en indikator på, at et totalt offline-område ikke vil fungere for de studerende, men det kan også være en påmindelse om, at vi har en stor kommunikationsopgave foran os i at informere om, hvorfor rummet er offline, og hvad de får ud af det. Så selv om vi ikke direkte implementerer de studerendes idé, så opnår vi indsigt i, hvordan de tænker, og understreger i dette tilfælde vigtigheden af, at vi får lagt en velovervejet kommunikations- og nudgingstrategi, når vi lancerer Indsigten som et offline-område. Dermed har input fra udvalget forbedret forudsætningerne for, at etableringen af Indsigten som offline-område lykkes.

Oplagte ideer

Samtidig udfordrer de studerende selvfølgelig også vores konservative tankegang og fastlåste syn på biblioteket. For eksempel foreslog de studerende, at magasiner og tidsskrifter rykkes fra vores avislæsesal til Indsigten. Idéen er helt oplagt! Den er med til at løse en problematik, vi i vores afdeling godt kendte til, men ikke havde fundet løsningen på: De studerende er ikke opmærksomme på vores avislæsesal og benytter derfor ikke denne service – den brugergruppe, vi betegner som "borgere", er glade for og benytter vores aviser, mens magasinerne kun i begrænset omfang bliver læst. Melanie fremhæver også tidsskrifterne, som et punkt hvor hun følte sig hørt:

"Der blev lyttet til, spurgt ind til og noteret ned (...) et konkret eksempel har været, hvilke fysiske tidsskrifter vi skal have."

Ved at flytte magasiner op i Indsigten, et område der i høj grad er indrettet med de studerende for øje, højner vi chancen for, at de studerende bliver opmærksomme på og bruger magasinerne samtidig med, at det, som Melanie påpeger, tilfører et nyt aspekt af indsigt til Indsigten:

"Mit udspil var, at man burde lege med navnet og lade det være et frirum fra læseboblen. I rummet vil man kunne få indsigt i, hvad der sker rundt på universitet såsom forskning, projekter, Omnibus og Tænkepause-bøgerne."

Magasinerne er altså med til at etablere Indsigten som et område, hvor man kan få indsigt i mode, økologi, film, politik osv. Som sagt: En helt oplagt idé, som ingen af os ved biblioteket havde fået. Men det fik de studerende.

“Hvad der står særlig klart for mig, er, hvor meget vi havde at sige, samt hvor interesserede de var i vores synspunkter

– Melanie Ibrahim Malan, studerende på Folkesundhedsvidenskab og medlem af Student Advisory Board